

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/99/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116228981
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116228981.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., so sídlom Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle, IČ: 649 48 242, podnikajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky zahraničnej osoby: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. pobočka zahraničnej banky so sídlom Šancová 1/A, Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpený advokátska kancelária HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovanej: H. C., nar. 31.XX.XXXX, bytom Z. C. XXX, zastúpená Občianske združenie Centrum správnej pomoci, so sídlom Gemerská 2, Bratislava, IČO: 50 401 718, o zaplatenie 713,90 eura s príslušenstvom a o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. júla 2017, č. k. 10Csp/187/2016-101, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku IV. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie **o d m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 12.07.2017, č. k. 10Csp/187/2016-101 pri právnom posúdení podľa § 497, § 504 Obč. zák., § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 53 ods. 1, 2 a 4 Obč. zák., v znení účinnom do 31.12.2007, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Obč. zák., v znení účinnom od 01.01.2008, § 3, § 451 ods. 1, 2 Obč. zák., § 1 ods. 3, § 3 ods. 6, § 4 ods. 1 a 4 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení ďalších zákonov, podanú žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol (výrok I.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej bezdôvodné obohatenie v sume 912,90 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko bola v konaní plne úspešná (výrok III.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom OS Nitra súdny poplatok vo výške 54,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku s poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. za) a § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. (výrok IV.).

2. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že strany sporu uzatvorili písomnú zmluvu o úvere formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na kreditnej karte, nakoľko písomný návrh žalovanej bol žalobcom písomne akceptovaný. Táto zmluva je zároveň aj zmluvou spotrebiteľskou, pretože pri jej uzatváraní konal žalobca v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná, ako fyzická osoba v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti nekonala. Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák., v znení účinnom od 01.01.2008 je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom podľa § 879j Obč. zák., sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.01.2008. Na predmetnú zmluvu je preto potrebné použiť ust. § 52 a nasl. Obč. zák.,

predstavujúce základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch, napr. zák. č. 258/2001 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, pretože z § 1 ods. 3 tohto zákona vyplýva, že tento zákon sa vzťahuje aj na úverový vzťah založený kreditnou kartou.

3. Pre tento typ úveru je typické, že v zmluve nie je možné objektívne uviesť konečnú splatnosť úveru, počet splátok, celkové náklady úveru, konkrétny výpočet RPMN, nakoľko nie sú presne známe podstatné náležitosti na zadefinovanie týchto náležitostí, ktorých absenciu v konaní namietala žalovaná, pretože celá úverová zmluva sa priebežne čerpá a dopĺňa. Žalobca bol však povinný podľa § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovať žalovanú okrem úverového limitu medzi stranami sporu dohodnutého aj o ročnej úrokovej sadzbe poplatkoch platných od doby, keď zmluva bola uzatvorená, ako aj o podmienkach, za ktorých zmluva môže byť zmenená, resp. doplnená. Zmluva v tomto smere odkazuje na obchodné podmienky podpísané žalovanou, ktorá však v spore namietala, že s ňou neboli individuálne prejednané a preto sú neplatné. Žalobca nepreukázal, či žalovanú v čase uzatvorenia zmluvy informoval o ročnej úrokovej sadzbe. V spore takisto nebolo preukázané, že by došlo k uzatvoreniu dohody o úrokoch, pretože z obchodných podmienok vyplýva, že výšku úrokovej sadzby mal určovať žalobca zverejnením. V spore však žalobca nepreukázal, či k zverejneniu a písomnému informovaniu žalovanej ohľadne tejto náležitosti aj skutočne došlo.

4. Z dôvodu absencie individualizácie predmetnej zmluvy v smere požadovaných náležitostí dospel súd k tomu záveru, že k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere medzi stranami sporu nedošlo. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozsudok KS v Nitre zo dňa 12.12.2014 sp. zn. 25Co/452/2014. Nakoľko z predbežného výpisu z účtu je zrejmé, že žalovaná vrátila žalobcovi všetky poskytnuté peňažné prostriedky, ktoré od neho čerpala, súd žalobu v celom rozsahu spolu požadovanými úrokmi z omeškania zamietol.

5. Súd prvej inštancie s poukazom na obsah ust. § 451 ods. 1, 2 Obč. zák., zaviazal žalobcu zaplatiť (vydať) bezdôvodné obohatenie žalovanej v sume 912,90 eura, nakoľko žalovaná ho zaplatila v tejto výške žalobcovi bez právneho dôvodu ($6.735,08 - 5.822,99 = 912,09$ eura).

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal vo všetkých jeho výrokoch (1. až IV.) odvolanie žalobca, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok OS Nitra sp. zn. 10Csp/187/2016-101 zo dňa 17.07.2017 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalovaná bude zaviazaná žalobcovi na zaplatenie žalobcom uplatneného plnenia, spolu s náhradou trov prvoinštančného a aj odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania žiadal žalobca priznať v sume 72,35 eura.

7. Žalobca sa nestotožňuje s právnym posúdením danej veci prvoinštančným súdom v napadnutom rozsudku, pretože je toho názoru, že takéto právne posúdenie je nesprávne.

8. V prvom rade by chcel poukázať na obsah ust. § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o karte, podľa ktorého: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.“ Podľa čl. II. Obchodných podmienok na vydanie a používanie kreditných kariet sa zmluvou rozumie: „Žiadosť a Zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty.“ Podpísanie takejto zmluvy zo strany banky sa zároveň považuje za akceptáciu žiadosti klienta o vydanie kreditnej karty (bod 5 zmluvy o karte). V danom prípade došlo k bezvýhradnej akceptácii žiadosti žalovanej o vydanie kreditnej karty, pričom uvedená žiadosť bola podpísaná žalobcom. Týmto momentom došlo k uzatvoreniu Zmluvy o karte. Takisto aj s poukazom na ust. § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch platných v čase uzatvorenia zmluvy, bola dodržaná aj písomná forma zmluvy. Podľa čl. III. bod 1 Obchodných podmienok, ak banka akceptuje žiadosť klienta, tak deň, keď banka oznámi klientovi, že žiadosť akceptovala, sa potom považuje za deň uzavretia Zmluvy o karte. Žiadne z ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzatvorenia predmetnej Zmluvy o karte neustanovovalo žalobcovi povinnosť písomne informovať žalovanú o výške úrokovej sadzby tak, ako to uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku. Pri nesplnení podmienok zakotvených v ust. § 4 ods. 2 a 3 zákona o spotrebiteľských úveroch sa v zmysle § 4 ods. 3 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za platnú, ak bol na jej základe spotrebiteľovi poskytnutý úver a spotrebiteľ ho začal aj čerpať. V čase uzatvorenia Zmluvy o karte si žalobca voči žalovanej splnil všetky informačné povinnosti ukladané vtedy platným zákonom o spotrebiteľských úveroch.

9. V danom prípade bola Zmluva o karte uzatvorená dňa 15.11.2004, pričom v tom čase bol platný zákon č. 258/2001 Z.z., v znení doplňujúceho zákona č. 128/2002 Z.z. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku, t.j. aj pri rozhodovaní daného právneho vzťahu aplikoval znenia jednotlivých ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré do tohto zákona boli zakomponované až zákonmi č. 264/2006 Z.z., resp. č. 568/2007 Z.z., pričom tieto zákony nadobudli účinnosť až po uzatvorení predmetnej Zmluvy o karte, t.j. dňa 01.07.2006, resp. 01.01.2008.

10. Žalobca z dôvodu zachovania právnej istoty vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku uplatňovanom žalovanou v tomto konaní (vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 912,09 eura).

11. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil a žalobcu zaviazal k úhrade trov konania. Ako žalovaná nebola oboznámená s obchodnými podmienkami spoločnosti a nikdy jej ich pracovník banky nevysvetlil a preto nemohli vzniknúť žiadne povinnosti a práva banke. Námietka premlčania vznesená žalobcom až v odvolacom konaní je z právneho hľadiska irelevantná, pretože nebola uplatnená v prvoinštančnom konaní.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) preskúmal odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospievajúc k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu je dôvodné, pokiaľ ide o napadnuté výroky I. až III.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa §391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Odvolací súd posudzujúc dôvodnosť podaného odvolania zo strany žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie v súvislosti s právnym posúdením uzatvorenej Zmluvy o karte s dátumom jej uzatvorenia dňa 15.11.2004 na daný právny vzťah aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., ktoré svojím obsahom nekorešpondovali s v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy účinnými ustanoveniami tohto zákona, najmä s poukazom na obsah doplňujúceho zák. č. 128/2002 Z.z. V tomto smere je potrebné súhlasiť s konštatovaním odvolateľa obsiahnutom v jeho odvolaní zo dňa 27.07.2017, že súd prvej inštancie aplikoval na daný právny vzťah tie ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. ich znenia, ktoré sa v dôsledku prijatých noviel (napr. zák. č. 264/2006 Z.z., a zák. č. 568/2006 Z.z.) stali účinnými až po uzatvorení predmetnej zmluvy, t.j. od 01.07.2006, resp. 01.01.2008.

15. Záver prvoinštančného súdu ohľadne toho, že medzi zmluvnými stranami nedošlo k platnému uzatvoreniu Zmluvy o karte z dôvodu, že v nej absentuje údaj o výške ročnej úrokovej sadzby, prípadne že žalobca nepreukázal písomné informovanie žalovanej o tomto údaj, odvolací súd považuje za predčasný, nedostatočne odôvodnený a zároveň aj odporujúci niektorým listinným dôkazom v spise sa nachádzajúcim.

16. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie v súvislosti s opätovným posudzovaním platnosti predmetnej Zmluvy o karte vziať zreteľ na to, že takýto druh zmluvy musí mať písomnú formu (§ 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z.), pričom podpísanie takejto zmluvy bankou sa podľa bodu 5 zmluvy zo dňa 15.11.2004 zároveň považuje aj za akceptovanie žiadosti klienta o vydanie kreditnej karty. V

prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca žiadosť žalovanej o vydanie kreditnej karty podpísal, čím došlo k bezvýhradnej akceptácii žalovanej o vydanie kreditnej karty. S poukazom na obsah čl. III. bod 1 Obchodných podmienok žalobcu pre vydávanie a používanie kreditných kariet je potrebné považovať za deň uzatvorenia zmluvy o karte ten deň, v ktorý banka oznámila žalovanej, že jej žiadosť akceptovala. V neposlednej miere je potrebné vychádzať aj z tej skutočnosti, že od 15.11.2005 do 05.02.2015 celková sama čerpania zo strany žalovanej z predmetnej Zmluvy o karte predstavovala spolu sumu 5.822,99 eur.

17. Pri zohľadnení ust. § 4 ods. 2 a 3 zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o karte zo dňa 15.11.2004 odvolací súd odôvodní, pod ktoré z písmen § 4 ods. 2 alebo 3 cit. ust. je možné subsumovať absenciu dohody o úrokoch medzi stranami tohto sporu, pre ktorú absenciu následne považoval predmetnú zmluvu o karte za neplatne uzatvorenú. V tejto súvislosti sa súd vysporiada aj s obsahom ust. § 4 ods. 4 cit. zák., a to najmä s poukazom na to, že z danej zmluvy bolo čerpaných žalovanou 5.822,99 eura.

18. Na margo splnenia lebo nesplnenia písomného informovania zo strany žalobcu o výške ročnej úrokovej sadzby vo vzťahu k žalovanej súd prvej inštancie v ďalšom konaní väzme zreteľ na obsah ustanovení bodov 2 a 4 Zmluvy o karte, ktoré ako súčasť zmluvy vlastnoručne žalovaná podpísala a tým vlastne prehlásila, že bola oboznámená a zároveň aj prevzala Obchodné podmienky pre vydávanie a používanie kreditných kariet a takisto, že bola oboznámená aj so Všeobecnými obchodnými podmienkami na vykonávanie bankových obchodov. Dôkaz opaku, t.j. že takéto poučenie zo strany žalobcu žalovanej poskytnuté nebolo v danom prípade zaťažuje žalovanú. Odvolací súd záverom upozorňuje súd prvej inštancie, aby svoje v poradí druhé rozhodnutie vo veci samej aj náležite odôvodnil s tým, aby spĺňalo kritérium presvedčivosti v zmysle § 220 ods. 2 vety tretej CSP.

19. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania žalobcom, až v rámci odvolacieho konania, tak odvolací súd na ňu neprihliadal, pretože nebola uplatnená v provinštančnom konaní a zároveň sa nejedná ani o novotu v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP. Odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok aj v časti vyhovenia vzájomnej žalobe žalovanej (výrok II.), pretože výroky I. a II. napadnutého rozsudku sú vzájomne podmienené a výrok označený ako výrok II. je závislý od výroku označeného ako I. Takisto aj žalobca svojim odvolaním napadol výrok o vydaní bezdôvodného obohatenia v sume 912,90 eura, ktoré bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni. V kontexte týchto dôvodov, odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu ako v prevažnej miere dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti I. tohto uznesenia.

20. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

21. Odvolací súd vzhľadom na rozsah podaného odvolania zo strany žalobcu, z ktorého vyplýva, že podaným odvolaním z jeho strany bol napadnutý aj výrok IV. prvoinštančného rozsudku zo dňa 12.07.2017 č.k. 10Csp/187/2016-101, o poplatkovej povinnosti žalobcu za podané odvolanie, o ktorom výroku opomenul odvolací súd rozhodnúť v rámci výrokovvej časti I. tohto uznesenia, s poukazom na ust. § 225 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 CSP vydal na vlastný podnet dopĺňacie uznesenie, nakoľko odvolaním napadnutý rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Výrokom II. tohto uznesenia odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu, ktoré okrem výroku I., II. a III. napadnutého rozsudku zo dňa 12.07.2017 č.k. 10Csp/187/2016-101 smerovalo aj proti výroku IV., t.j. o uložení poplatkovej povinnosti v sume 54,50 eura žalobcovi za podanú žalobu. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie proti výroku IV. predmetného rozsudku správne odvolanie podľa § 355 ods. 1 a § 357 CSP nepripustil, pričom žalobca napriek tomu tento výrok podaným odvolaním napadol, odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku IV. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ako odvolanie podané proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné podľa § 386 ods. 1 písm. c) CSP, odmietol.

22. Toto rozhodnutie prijal dovolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).